

КОНСТИТУЦІЙНА МОДЕЛЬ ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ

АМЕЛІН Олександр Юрійович - кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (за сумісництвом), прокурор Офісу Генерального прокурора, старший радник юстиції, Почесний працівник прокуратури України

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0933-2111>

УДК 342.5

DOI 10.32782/EP.2021.3.3

Статтю присвячено дослідженню проблеми конституційної моделі прокуратури в Україні. Наведено основні моменти історіографії змін закріплення в Конституції України норм, які стосуються прокуратури. Здійснено короткий компаративний аналіз, зокрема – розкрито досвід зарубіжних країн щодо різних варіантів вирішення питання про місце прокуратури в системі судової влади. Проаналізовано «вузький» та «широкий» підходи до ключового поняття «правосуддя» як у науковому середовищі, так і в законодавчих актах.

У процесі дослідження автором сформульовано власні висновки про конституційну модель прокуратури в Україні, яка є інституційно наближеною до судової влади, як однієї з гілок державної влади, але при цьому не входить до жодної з них, забезпечуючи систему стримувань і противаг між ними. Визначено, що сучасна прокуратура в Україні може розглядатись як самостійний та незалежний інститут системи правосуддя (у «широкому» його розумінні), який покликаний забезпечувати діяльність суду для здійснення ним правосуддя (у «вузькому» розумінні).

Окрему увагу присвячено проблематиці трактування законодавчих змін у досліджуваній сфері. Автор переконує, що на відміну від певного звуження функцій прокуратури в Україні на шляху до європейської інтеграції, конституційні зміни 2016 року не спричинили втрату нею її якісного правового статусу як такого, який і надалі продовжує слугувати своєрідною гарантією балансу між органами всіх гілок державної влади.

Рекомендовано в подальшому зосередити увагу дослідників на проблематиці конкретизації місця прокуратури в державному механізмі, а також баченні майбутньої ролі цього органу, зважаючи на геополітичні, політичні, економічні, соціальні та культурні тенденції, що спостерігаються в сучасному світі.

Ключові слова: прокуратура, модель прокуратури, місце прокуратури, статус прокуратури, інститут прокуратури, Конституція України, правосуддя, система правосуддя, державна влада, судова влада.

Постановка проблеми

Так збіглося, що 2021 рік став ювілейним в історії української державності. Саме на цей рік припали 30-річчя незалежності України та 25-річчя її Основного Закону – Конституції України. Увесь цей час молода держава вибудовувала інститути державної влади, реформування яких, у тому числі прокуратури, триває і сьогодні.

При цьому, і досі актуальним, і точно не з'ясованим залишається питання місця прокуратури в Україні в системі органів державної влади загалом та правосуддя зокрема. Це обумовлено тим, що впродовж зазначеного досить нетривалого періоду часу в Україні неспинно змінювалось бачення цього питання. А тому, з урахуванням різноманіття нормативних та відомчих актів, прийнятих за останні роки, виникла необхідність узагальнити проблематику статусу прокуратури в Україні та запропонувати

нове бачення її сучасної конституційної моделі в системі правосуддя.

Сучасний стан дослідження

Проблематиці місця прокуратури в системі гілок влади, її конституційної моделі присвячували свою увагу вітчизняні науковці: О. В. Баганець, В. В. Лушер, В. В. Карпунцов, О. Р. Михайленко, Ю. Є. Полянський, С. Г. Стеценко та інші. За останні роки побачили світ дисертації О. І. Скибенка, І. М. Білодіда, О. Ю. Трояника, так чи інакше пов'язані з проблемою визначення конституційного статусу прокуратури в Україні. Однак, висока динаміка реформування прокуратури, в купі з неоднозначністю сприйняття її ролі в системі правосуддя і в державі в цілому, обумовлюють потребу в подальших дослідженнях.

Виклад основних положень

Як не парадоксально, але доводиться констатувати, що ані профільний закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 [1], ані такий важливий документ-дороговказ, як Стратегія розвитку прокуратури на 2021-2023 роки, затверджена наказом Генерального прокурора № 489 від 16.10.2020 [2], не визначають статус прокуратури в Україні. У той час, як всі інші питання, у тому числі – місія, цінності, функції прокуратури, правовий статус прокурорів, їх повноваження, у більшості випадків є похідними від місця, яке займає прокуратура в системі органів державної влади тієї чи іншої країни.

Для кращого з'ясування суті порушеного питання варто навести хроніку змін у конституційному закріпленні норм, які стосуються прокуратури незалежної України.

Так, прийнята 28 червня 1996 року Конституція України [3] не включила прокуратуру до жодної з традиційних гілок влади, про що свідчила наявність окремого її розділу VII «Прокуратура». Однак, через 20 років такий підхід до місця прокуратури в механізмі держави під натиском рекомендацій європейських інституцій, зокрема, так званої Венеціанської комісії, був переглянутий законодавцем. Вже 02 червня 2016 року за ініціативою п'ятого Президента України

П. О. Порошенка Верховною Радою України прийнято Закон України № 1401-VIII «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» [4], який набрав чинності 30 вересня 2016 року. Цим законом дещо змінено конституційну модель прокуратури в Україні шляхом зміщення її у бік судової влади.

Зокрема, з Основного Закону України було прибрано розділ VII «Прокуратура» в повному обсязі. Одночасно з цим, розділ VIII «Правосуддя» доповнено статтею 131¹, яка присвячена прокуратурі в Україні. Фактично, ця стаття замінила собою цілий розділ, змінивши місце прокуратури в системі координат державної влади та визначивши тим самим її інституційну приналежність.

Крім того, цими ж змінами з переліку функцій прокуратури вилучено низку начебто не притаманних демократичним країнам (за декларованими європейськими стандартами) її функцій, таких як: нагляд за додержанням прав і свобод людини і громадянина; нагляд за додержанням законів із цих питань органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами (так званий «загальний нагляд»); нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних із обмеженням особистої свободи громадян.

У контексті зазначених конституційних змін доречно нагадати про загальносвітову тенденцію повторюваності через певні проміжки часу тих чи інших процесів та подій. Зокрема, історичний досвід свідчить, що за увесь час існування прокуратури були прибічники обмеження повноважень прокурорського нагляду, перетворення прокуратури у додаток до судової влади. Так, у царській Росії прокуратура зазнала змін, пройшовши шлях від органу нагляду за виконанням законів – «ока государевого» до додатка судів, що займався з 1864 року порушенням кримінального переслідування і підтриманням обвинувачення. Однак, ці кардинальні перетворення змісту діяльності прокуратури отримали неоднозначну оцінку серед правознавців того часу. Так, видатний

правник А. Ф. Коні писав з цього приводу: «Скасування прав і обов'язків по нагляді за ходом позасудових справ слід визнати великою помилкою укладачів Судових Статутів. Здійснена зміна в характері діяльності може б і мала красивий вигляд з теоретичної точки зору, але і суперечила умовам нашого адміністративного життя і йшла врозріз із внутрішніми потребами нашого губернського устрою» [5].

З часу описаних конституційних змін 2016 року прокуратуру в Україні офіційно віднесено до системи правосуддя. Такий підхід законодавчого органу знайшов схвалення багатьох його прихильників, які підтримують євроінтеграційний рух України, серед яких і вчені, предметом уваги яких було досліджуване питання.

Так, Ю. Є. Полянський наголошував на перспективності ідеї інтеграції прокуратури до судової влади на засадах незалежності від суду у вирішенні організаційно-управлінських питань [6]. С. Г. Стеценко вважав обґрунтованим віднести прокуратуру в ролі незалежного органу до судової гілки влади, аргументуючи це прикладами інших країн; прикладами в історії України; деполітизацією діяльності прокуратури; схваленням такого підходу експертами Ради Європи; спорідненістю професій судді та прокурора [7]. В. Д. Бринцев допускав, що урізана конституційна модель прокуратури може вмонтуватися як самостійна структура у систему судової влади за умови істотної перебудови моделей судового процесу та системи слідчих органів [8]. Свого часу саме цю позицію підтримала і очолювана О. І. Медведьком Генеральна прокуратура України, яка ще в 2006 році пропонувала включити прокуратуру до судової влади і визначити її як єдину незалежну систему органів судової влади.

При цьому, необхідно врахувати, що світовою практикою напрацьовано дві основні моделі існування прокуратури в системі судової влади [9]. Перша модель передбачає майже повне введення прокуратури до складу судової влади. Такі прокуратури діють при судах або в межах судової влади, але можуть також мати певну адміністративну автономність. До країн, де прокуратура цілком входить до складу судової системи й

знаходиться при судах або користується в межах судової влади адміністративною автономією, слід віднести Іспанію, Андорру, Азербайджан (функціональна автономія), Іран, Грецію, Грузію, Португалію (незалежна автономія), Болгарію (незалежна від судів), Вірменію (фактично незалежна), Колумбію (адміністративна та фінансова автономія), Латвію (самостійність у здійсненні нагляду).

Друга модель, хоча й передбачає можливість структурного підпорядкування прокуратури органам юстиції, однак її функціонування передусім пов'язане із забезпеченням здійснення правосуддя. Прокуратура в таких країнах фактично діє при судах, а прокурори фактично належать до суддівського корпусу (магістратури).

Часткове віднесення прокуратури до органів правосуддя (у зв'язку з їх входженням до складу Міністерства юстиції) можна спостерігати в таких країнах, як США, Франція, Австрія, Бельгія, Німеччина, Італія, Нідерланди, Румунія, Корея, Сирія, Данія, Ізраїль, Естонія, Японія, Єгипет, Туреччина, Єменська Республіка, Ліван, Люксембург, Марокко.

Можливість існування в демократичному суспільстві прокуратури, як незалежної частини в системі судової влади з обов'язковим визначенням у законі характеру і меж її незалежності, визнає і Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи Rec (2000) 19 щодо ролі прокуратури в системі кримінального правосуддя (п. 14) [10].

Яке ж місце в системі правосуддя і в якому статусі посідає сучасна прокуратура в Україні? Для отримання відповіді на це запитання необхідно визначити зміст та обсяг такого ключового поняття, як «правосуддя».

У науці виділяють різні підходи до розуміння зазначеного поняття, наводячи його як у «вузькому», так і «широкому» значенні [11].

Так, за Тлумачним словником В. І. Даля «правосуддя» – це правий суд, справедливий вирок, рішення за законом, за совістю, правда [12]. С. І. Ожегов визначав це поняття як діяльність правових, судових органів [13]. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови наводиться кілька

значень поняття «правосуддя»: 1) суд, судова діяльність держави, юстиція // установи, які здійснюють судову діяльність держави; 2) розгляд судових справ, судочинство; 3) справедливий суд [14]. У Юридичній енциклопедії дається дещо звужене розуміння правосуддя – «правозастосовна діяльність суду з розгляду й вирішення у встановленому законом процесуальному порядку віднесених до його компетенції цивільних, господарських, кримінальних і адміністративних справ з метою охорони прав та свобод людини та громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб та інтересів держави» [15]. У такому саме значенні розглядається це поняття у Словнику термінів з теорії держави і права – це діяльність державних органів – судів з розгляду та вирішення в судових засіданнях у встановленому законом порядку цивільних та кримінальних справ [16]. З урахуванням аналізу вказаних джерел, поняття «правосуддя» може розглядатися з точки зору декількох розумінь.

Така сама тенденція існує й у законодавстві України. Зокрема, у статті 124 Конституції України зазначається, що правосуддя в Україні здійснюють виключно суди. При цьому, організація судової влади та здійснення правосуддя в Україні визначаються Законом України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 [17]. Згідно зі ст. 1 цього Закону судова влада в Україні відповідно до конституційних засад поділу влади здійснюється незалежними та безсторонніми судами, утвореними законом. Судову владу реалізують судді та, у визначених законом випадках, присяжні шляхом здійснення правосуддя у рамках відповідних судових процедур. Відповідно ж до ст. 5 Закону правосуддя в Україні здійснюється тільки судами та відповідно до визначених законом процедур судочинства. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються. Особи, які привласнили функції суду, несуть відповідальність, установлену законом. Народ бере участь у здійсненні правосуддя через присяжних [17]. У наведених нормах правосуддя розуміється у «вузькому» значенні.

Водночас у розділі XVIII Особливої частини Кримінального кодексу України «Кримінальні правопорушення проти правосуддя» [18] передбачена відповідальність за правопорушення, родовим об'єктом яких є суспільні відносини, що забезпечують не тільки нормальну, регламентовану законодавством діяльність суду, а й органів, які йому сприяють, по реалізації завдань і цілей у сфері здійснення правосуддя («широке» розуміння). Серед них можна назвати: «Завідомо незаконні затримання, привід, арешт або тримання під вартою» (ст. 371 КК), «Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення» (ст. 383 КК), «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування» (ст. 387 КК), «Злісна непокоря вимогам адміністрації установи виконання покарань» (ст. 391 КК) [18] тощо. Отже, об'єктивна сторона кримінальних правопорушень проти правосуддя полягає в різних видах перешкоджання чи протидії нормальній діяльності судів, які здійснюють правосуддя, або діяльності органів чи уповноважених законом осіб, які сприяють здійсненню правосуддя. В. І. Борисов зазначає, що цими відносинами охоплюється не лише «здійснювана суворо відповідно до закону діяльність судової влади, а й органів, що сприяють процесуальній діяльності з виконання судом функцій правосуддя (органів прокуратури, досудового слідства і дізнання), а також органів, що виконують винесені судами вироки, ухвали, постанови та інші судові рішення» [19].

Таким чином, як у науці, так і в українському законодавстві можна помітити двозначність поняття правосуддя, яке одночасно засноване на «вузькому» (діяльність з розгляду та вирішення справ, яку здійснюють суди) і «широкому» (охоплює не лише здійснення судом такої діяльності, а й забезпечення останньої з боку відповідних інститутів, зокрема прокуратури) його розумінні. З цього приводу М. І. Бажанов, аналізуючи норми глави VIII «Злочини проти правосуддя» Кримінального кодексу України 1960 року, зазначав, що законодавець, формулюючи назву глави, зовсім не прагнув до того, щоб відобразити в назві глави, включені до неї

злочини, – законодавець лише прагнув показати, що ним об'єднані під цією назвою всі злочини, які посягають на діяльність суду під час здійснення правосуддя, усіх органів, що сприяють шляхом судочинства здійсненню судом його функцій, а також органів, які забезпечують виконання рішення, вироки та призначені покарання [20].

Останній («широкий») підхід до поняття «правосуддя» узгоджується зі Стратегією розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки, затвердженою указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021 (надалі – Стратегія) [21], у якій прокуратура представлена як «інший інститут правосуддя», який не ототожнюється із судовою владою. Майже схожим, але не рівнозначним поняттям, а саме «суміжний правовий інститут», визначалась прокуратура у попередній Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, затвердженій Указом Президента України № 276/2015 від 20.05.2015 [22], яка 15.06.2021 втратила чинність.

Відмова чинної Стратегії від поняття «суміжний» (у значенні – «який межує з ким, чим-небудь, прилеглий до чогось») може свідчити про посилення самостійності та незалежності сучасної прокуратури в системі правосуддя, оскільки вказує на відхід від обов'язкових точок дотику прокуратури з судовою владою, які давали підстави деяким правникам робити припущення щодо повного віднесення прокуратури до судової гілки влади.

Разом з цим, прокуратура в Україні, виходячи із змісту конституційних положень, є лише інституційно наближеною до судової влади, як однієї з гілок державної влади, але при цьому не входить до жодної з них, забезпечуючи систему стримувань і противаг між ними. Сучасна прокуратура в Україні може розглядатись як самостійний та незалежний інститут системи правосуддя (у «широкому» його розумінні), який покликаний забезпечувати діяльність суду для здійснення ним правосуддя (у «вузькому» розумінні). На відміну від певного звуження функцій прокуратури в Україні на шляху до європейської інтеграції, конституційні зміни 2016 року не

спричинили втрату нею її якісного правового статусу як такого, який і надалі продовжує слугувати своєрідною гарантією балансу між органами всіх гілок державної влади. При цьому зміщення прокуратури в Україні у бік судової влади відбулось не шляхом формування принципово нової функціональної її моделі, а обмеженням наглядової компетенції, передусім – поза кримінальною сферою.

Так, у результаті ліквідації ряду функцій прокуратури, на сьогодні, зокрема поза системою кримінальної юстиції, органи прокуратури позбавлені можливості захистити права та інтереси громадян, у тому числі – соціально вразливих верств населення. Із таким звуженням повноважень прокурорів значна частина суспільства не обізнана дотепер та продовжує звертатись за допомогою саме до прокуратури, яка за об'єктивних причин стала звичайним перенаправником їх звернень за належністю до відповідних органів. І це лише один із чинників, що зменшує суспільну довіру до прокуратури як до державної інституції. Тому своєчасна комунікаційна робота з громадськістю та засобами масової інформації щодо донесення до них повної та об'єктивної інформації, у тому числі роз'яснювального характеру, про діяльність органів прокуратури повинна стати пріоритетом у роботі всіх ланок прокурорської системи. Саме така робота буде запорукою зміцнення довіри суспільства та підвищення авторитету даної інституції.

Висновки і перспективи подальших досліджень

Підсумовуючи викладене, необхідно констатувати, що питання місця прокуратури в Україні та її правового статусу, а відповідно і самої моделі функціонування зазначеного інституту досі так і не знайшло свого чіткого відображення в жодному нормативно-правовому чи відомчому акті, починаючи з Конституції України і закінчуючи Стратегією розвитку прокуратури на 2021-2023 роки, у той час як однозначне вирішення цього питання є передумовою ефективного реформування прокуратури в Україні, виходячи насамперед із принципу поділу влади. І такий процес змін має базуватися на відповідному теоретичному підґрунті з додер-

жанням національних інтересів, врахуванням історичних традицій, досвіду та особливостей правової системи нашої країни.

Дослідникам варто звернути більш детальну увагу на проблему конкретизації місця прокуратури в державному механізмі, а також баченні майбутньої ролі цього органу, зважаючи на геополітичні, політичні, економічні, соціальні та культурні тенденції, що спостерігаються в сучасному світі.

Література

1. *Про прокуратуру* (Закон України).- № 1697-VII. (2021). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
2. *Про затвердження Стратегії розвитку прокуратури на 2021-2023 роки* (наказ Генерального прокурора). № 489. (2020). Вилучено з https://www.gp.gov.ua/ua/iord?_m=publications&_t=rec&id=262782
3. *Конституція України* (Конституція). № 254к/96-ВР. (2020). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. *Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)* (Закон України).- № 1401-VIII. (2016). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-19#n2>
5. Литвин І. І., Окопник, О. М. (2015). *Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник*. Кіровоград: КІДМУ КПУ. Вилучено з https://pidru4niki.com/85460/pravo/pravoohoronni_organii#37
6. Полянський Ю. Є. (2008) Основні проблеми формування прокурорської системи України. *Конституційні аспекти судової реформи: матеріали науково-практичної конференції* (с. 136-140). 26-27 червня, 2008, Харків, Україна: Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого та інш.
7. Стеценко С. Г. (2008) Стабільність Конституції та реформування прокуратури України. *Конституційні аспекти судової реформи: матеріали науково-практичної конференції* (с. 148-151). 26-27 червня, 2008, Харків, Україна: Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого та інш.
8. Бринцев В. Д. (2010) *Стандарти правової держави: втілення у національну модель організаційного забезпечення судової влади* (монографія). Харків: Право. Вилучено з http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFIJ_2011%20Brincev_2010.pdf
9. Лапкін А. В. (2015). Прокуратура в системі судової влади. *Право України*, (9), 164-171. Вилучено з https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/10767/1/Lapkin_164-171.pdf
10. *Щодо ролі прокуратури в системі кримінального правосуддя* (Рекомендація Рес (2000) 19 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам). Вилучено з https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Res_2000_19_2000_10_6.pdf
11. Шепітько М. В. (2015). Кримінально-правовий підхід до розуміння поняття правосуддя. *Вісник Національної академії правових наук України*, (3 (82)), 126-133. Вилучено з http://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/iloverpdf_com-126-133.pdf
12. Даль В. И. (1956). *Толковый словарь живого великорусского языка* (Т. 3, с. 377-380); Москва: Государственное издательство иностранных и национальных словарей.
13. Ожегов С. И. (1984). *Словарь русского языка* (Н. Ю. Шведова – ред.), (16-е изд., испр. с. 499); Москва: Русский язык.
14. Бусел, В. Т. (2001). *Великий тлумачний словник сучасної української мови* (с. 917); Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун».
15. Шемшученко Ю. С. (відп. ред.). (2003). *Юридична енциклопедія* (Т. 5: П-С, с. 50-51); Київ: Видавництво «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана.
16. Панов Н. И. (рук. авт. кол.). (1997) *Словарь терминов по теории государства и права: учеб. пособие* (с. 121); Харьков: Основа.
17. *Про судоустрій і статус суддів* (Закон України). № 1402-VIII. (2021). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
18. *Кримінальний кодекс України* (Кодекс України). № 2341-III. (2021). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
19. Борисов В. І., Глинська Н. В., Зеленецький В. С., Шило О. Г. (2005) *Проблеми затримання та взяття під варту на досудовому провадженні по кримінальній справі*. Харків: Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив.

20. Бажанов М. И., Лановенко И.П., Матышевский П. С., Светлов А. Я., Сташис В. В., Таций В. Я., Чагнули Г. И., Яценко С. С. (1985) *Уголовное право Украинской ССР на современном этапе. Часть Особенная*. Киев: Наукова думка.

21. *Про Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки* (Указ Президента України). № 231/2021. (2021). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021#n10>

22. *Про Стратегію реформування судустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки* (Указ Президента України). № 276/2015. (2015). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276/2015#Text>

Amelin Oleksandr Yuriiovich
CONSTITUTIONAL MODEL OF PROSECUTOR'S OFFICE IN UKRAINE

The article is devoted to the study of the problem of the constitutional model of the prosecutor's office in Ukraine. The main points of the historiography of changes in the enshrinement in the Constitution of Ukraine of the norms concerning the prosecutor's office are given. A brief comparative analysis was made, in particular, the experience of foreign countries on various options for resolving the issue of the place of the prosecutor's office in the judiciary was revealed. "Narrow" and "broad" approaches to the key

concept of "justice" in the scientific community and in legislation are analyzed.

In the course of the research the author formulated his own conclusions about the constitutional model of the prosecutor's office in Ukraine, which is institutionally close to the judiciary as one of the branches of government, but is not included in any of them, providing a system of checks and balances between them. It is determined that the modern prosecutor's office in Ukraine can be considered as an independent and autonomous institution of the justice system (in its "broad" sense), which is designed to ensure the activities of the court to administer justice (in the "narrow" sense).

Particular attention is paid to the interpretation of legislative changes in the study area. The author argues that, unlike a certain narrowing of the functions of the prosecutor's office in Ukraine on the path to European integration, the constitutional changes of 2016 did not cause it to lose its qualitative legal status as such, which continues to serve as a guarantee of balance between all branches of government.

It is recommended to further focus researchers' attention on the issue of specifying the place of the prosecutor's office in the state mechanism, as well as the vision of the future role of this body, given the geopolitical, political, economic, social and cultural trends in the modern world.

Key words: *prosecutor's office, model of prosecutor's office, place of prosecutor's office, status of prosecutor's office, institute of prosecutor's office, Constitution of Ukraine, justice, system of justice, state power, judicial power.*